



HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA UNUTARNJU POLITIKU
I NACIONALNU SIGURNOST

Klasa: 021-17/03-04/92
Urbroj: 6521-4-07-02
Zagreb, 23. ožujka 2007.

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOGA SABORA

**PREDMET: Prijedlog odluke o Vijeću za građanski nadzor
sigurnosno-obavještajnih agencija**

Na temelju članka 110. stavka 6. Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 79/06.) i članka 129. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora ("Narodne novine", broj 6/02. – pročišćeni tekst, 41/02., 91/03. i 58/04.) Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskoga sabora podnosi **Prijedlog odluke o Vijeću za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija**.

U ime predlagatelja u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će Ivan Jarnjak, predsjednik Odbora.

PREDSJEDNIK

Ivan Jarnjak

HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA UNUTARNJU POLITIKU I NACIONALNU SIGURNOST

P R I J E D L O G

**ODLUKE O VIJEĆU ZA GRAĐANSKI NADZOR
SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA**

Zagreb, ožujak 2007.

O B R A Z L O Ž E N J E
PRIJEDLOGA ODLUKE O VIJEĆU ZA GRAĐANSKI NADZOR
SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Odluke sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. a u svezi s člankom 80. Ustava Republike Hrvatske.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ODLUKA DONOSI

Novi Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske («Narodne novine», br. 79/06.) sadržajno i cjelovito regulira područje sigurnosno-obavještajnih poslova te implementira najviše standarde zaštite ljudskih prava.

U tom smislu značajnu ulogu, kao i do sada, ima Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija čije nadležnosti nisu izmijenjene u odnosu na raniji Zakon koji je regulirao ovo područje.

Dakle, sukladno članku 110. stavku 1. citiranog Zakona primarna zadaća Vijeća je ostvarivanje građanskog nadzora nad radom sigurnosno-obavještajnih agencija, odnosno postupanje po predstavkama građana i udrugama građana radi utvrđivanja eventualnog ugrožavanja njihovih prava koje su prigodom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti počinile sigurnosno-obavještajne agencije.

Stavkom 6. istoga članka (110.) propisano je da će se bitna pitanja za rad Vijeća koja nisu uređena Zakonom, urediti aktom Hrvatskoga sabora na prijedlog nadležnog Odbora.

Sukladno tomu, Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost sačinio je prijedlog navedenog akta te na zajedničkoj sjednici (Odbora i Vijeća) održanoj 23. ožujka 2007. jednoglasno donio zaključak da se Hrvatskom saboru predloži donošenje Odluke o Vijeću za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija.

S tim u svezi posebno naznačujemo da se predložena Odluka po svom sadržaju u najvećem dijelu ne razlikuje od važeće Odluke o Vijeću za nadzor sigurnosnih službi („NN“, br 78/03.).

Naime, s obzirom da se nadležnosti Vijeća u pogledu zaštite prava građana nisu izmijenila (u odnosu na stari Zakon), te da su iskustva članova Vijeća i Odbora u trogodišnjoj primjeni dosadašnje Odluke o Vijeću za nadzor sigurnosnih službi pozitivna, Odbor smatra da propisana postupanja nije potrebno mijenjati.

Dakle, zajednički utvrđenim tekstom Prijedloga Odluke (Odbora i Vijeća), ne propisuju se novi oblici postupanja Vijeća, već se usklađuju nazivi sigurnosno-obavještajnih agencija propisani novim Zakonom o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ODLUKE

O VIJEĆU ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO- OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA

Članak 1.

Ovom se Odlukom uređuje postupak predlaganja i imenovanja članova Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija (u daljnjem tekstu: Vijeće), način rada Vijeća te obavljanje administrativnih poslova za Vijeće.

Članak 2.

Ovom Odlukom utvrđuje se:

- način predlaganja kandidata za predsjednika i šest članova Vijeća, te postupak utvrđivanja prijedloga za njihovo imenovanje,
- prava i dužnosti predsjednika i članova Vijeća,
- način rada Vijeća,
- postupanje s podacima i materijalima Vijeća,
- obavljanje administrativnih poslova za Vijeće,
- osiguranje sredstava, prostora i opreme za rad Vijeća.

I. PREDLAGATELJI KANDIDATA ZA PREDSJEDNIKA I ČLANOVE VIJEĆA TE POSTUPAK UTVRĐIVANJA PRIJEDLOGA ZA NJIHOVO IMENOVANJE

Članak 3.

Odbor Hrvatskog sabora nadležan za nacionalnu sigurnost (u daljnjem tekstu: Odbor) uputit će javni poziv za predlaganje kandidata za predsjednika i članove Vijeća iz reda uglednih javnih djelatnika, koji udovoljavaju odredbi članka 110. stavka 3. Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske.

Članak 4.

Prijedlozi kandidata za imenovanje predsjednika i članova Vijeća podnose se Odboru.

Odbor na svojoj sjednici utvrđuje da li prijedlozi udovoljavaju uvjetima iz Zakona i ove Odluke, te utvrđuje i podnosi Hrvatskom saboru prijedlog za imenovanje predsjednika i šest članova Vijeća.

II. PRAVA I DUŽNOSTI PREDSEDNIKA I ČLANOVA VIJEĆA

Članak 5.

Predsjednik i članovi Vijeća ne mogu biti članovi užeg rukovodstva političkih stranaka, te ne smiju sudjelovati u stranačkim aktivnostima ili politički djelovati u Vijeću.

Članak 6.

Predsjednik i članovi Vijeća imaju pravo i dužnost:

- sudjelovati na sjednicama Vijeća,
- postavljati pitanja čelnicima sigurnosno-obavještajnih agencija,
- tražiti materijale u svezi s obavljanjem svoje dužnosti,
- pravo na novčanu naknadu za obavljanje svoje dužnosti u visini koju utvrdi Vlada Republike Hrvatske svojim aktom.

Predsjednik Vijeća osigurava provedbu Programa kojeg donosi Odbor, te obavljanje poslova iz članka 111., 112. i 113. Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske.

III. NAČIN RADA VIJEĆA

Članak 7.

Vijeće djeluje pri odboru Hrvatskoga sabora nadležnom za nacionalnu sigurnost, a u svome radu je samostalno.

Vijeće radi na sjednicama kojima je nazočna natpolovična većina članova.

Stajališta i mišljenja Vijeće donosi većinom glasova svih članova Vijeća.

Tekst izvješća koje podnosi Vijeće utvrđuje se natpolovičnom većinom svih članova Vijeća.

O sjednici Vijeća vodi se zapisnik, a sjednica se može i tonski snimati. Predsjednik i svaki član Vijeća ima pravo tražiti da se njegovo izdvojeno mišljenje zapisnički utvrdi.

Sjednice Vijeća se u pravilu održavaju u prostorijama Vijeća, osim ukoliko poslove Vijeća, zbog njihove prirode, nije moguće obaviti u tim prostorijama.

Članak 8.

Sjednice Vijeća saziva i njima predsjedava predsjednik Vijeća.

Članak 9.

Predsjednik Vijeća će, ako Vijeće pri obavljanju poslova iz Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske utvrdi da postoji opravdana sumnja da je došlo do bezrazložnog kršenja Ustavom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda, ili do prekoračenja zakonskih ovlasti od strane neke sigurnosno-obavještajne agencije, o tome odmah izvijestiti predsjednika Odbora. Predsjednik Vijeća će također, u slučaju da je Vijeću onemogućen uvid u materijale sigurnosno-obavještajnih agencija, o tome odmah izvijestiti predsjednika Odbora.

Predsjednik Odbora će po primitku obavijesti, bez odgode kada se ispune uvjeti, sazvati zajedničku sjednicu Odbora i Vijeća. Na zajedničkim sjednicama o prijedlozima se donose zaključci većinom glasova članova Odbora i većinom glasova članova Vijeća. Ako zaključci nisu suglasni, donose se odvojeni zaključci. O svim će se zaključcima izvijestiti predsjednika Republike Hrvatske, predsjednika Hrvatskog sabora, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, Glavnoga državnog odvjetnika, te podnositelja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva će biti obaviješten o rezultatima provedenog nadzora i u slučaju da povrede prava nije bilo.

Zajednička sjednica Vijeća i Odbora održat će se na zahtjev Odbora i u drugim slučajevima kada Odbor smatra da za to postoje opravdani razlozi.

Članak 10.

Predsjednik i članovi te službenici i namještenici Vijeća koji su imali pristup podacima i dokumentima sigurnosno-obavještajnih agencija dužni su čuvati podatke i dokumente koji su zakonom određeni kao tajni bez obzira na način na koji su ih doznali, dok na zakonom propisani način ne budu oslobođeni čuvanja tajne.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka ne smiju, bez suglasnosti Odbora, javno istupati i komentirati rad Vijeća, agencija i drugih tijela i osoba u pitanjima nacionalne sigurnosti, niti upoznavati neovlaštene osobe s podacima i dokumentima sigurnosno-obavještajnih agencija.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka ne smiju prisvajati dokumente sigurnosno-obavještajnih agencija.

Obveza čuvanja tajne traje i nakon razrješenja predsjednika i članova Vijeća.

Članak 11.

Vijeće donosi Poslovnik o svom radu kojim detaljnije uređuje pitanja iz svoga djelokruga, način postupanja s materijalima i informacijama, njihovo pohranjivanje i čuvanje, pitanja službe Vijeća, te druga pitanja koja nisu uređena ovom Odlukom.

Poslovnik o radu Vijeća ne može se donijeti bez prethodno pribavljenog mišljenja Odbora.

IV. OBAVLJANJE ADMINISTRATIVNIH POSLOVA

Članak 12.

Administrativne poslove za potrebe Vijeća obavljat će služba Vijeća u okviru Ureda Odbora.

V. SREDSTVA, PROSTOR I OPREMA ZA RAD VIJEĆA

Članak 13.

Sredstva za rad Vijeća osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Tajništvo Hrvatskoga sabora osigurava prostor i opremu te potrebne djelatnike za rad Vijeća.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Odbor će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke poduzeti radnje propisane u članku 3. ove Odluke.

Članak 15.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavljuje se u »Narodnim novinama«.

PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU ODLUKOM

Predloženom Odlukom uređuju se sljedeća pitanja:

1. Razrađuje se postupak utvrđivanja i predlaganja kandidata za imenovanje predsjednika i šest članova Vijeća, obzirom da Zakonom o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske nije riješeno pitanje tko je predlagatelj i na koji način se utvrđuje prijedlog kandidata za imenovanje predsjednika i članove Vijeća (članci 3. i 4.).
2. Rješavaju se pitanja vezana za prava i dužnosti predsjednika i članova Vijeća (članci 5. i 6.).
3. Utvrđuje se položaj Vijeća pri Odboru, uređuje se način rada Vijeća, postupak donošenja odluka, te postupanje s podacima i materijalima (članci 7., 8., 9. i 10.).
4. Utvrđuje se obveza Vijeća da donese Poslovnik o svom radu (članak 11.).
5. Utvrđuje se tko će obavljati administrativne poslove za potrebe Vijeća (članak 12.).
6. Utvrđuju se obveze u pogledu osiguravanja sredstava, prostora i opreme za rad Vijeća (članak 13.).
7. Završne odredbe preciziraju rok za poduzimanje radnji iz članka 3. ove Odluke, te njezino stupanje na snagu (članci 14. i 15.).

Za provođenje ove Odluke osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2007. godinu.